

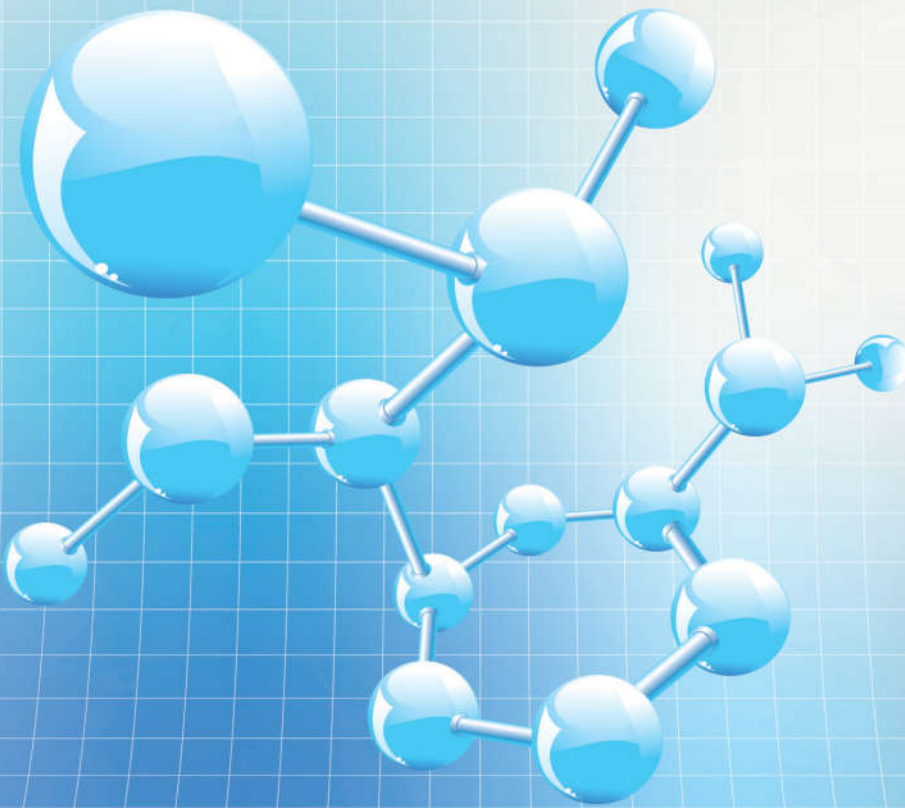
Tap chí

NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

ĐẠI HỌC SAO ĐỎ

SCIENTIFIC JOURNAL - SAO DO UNIVERSITY

**P. ISSN 1859-4190
E. ISSN 2815-553X**

Số 4 (87)

2024

P. ISSN 1859-4190
E. ISSN 2815-553X

■ **Tổng Biên tập**

TS. Đỗ Văn Đĩnh

■ **Phó Tổng biên tập**

TS. Nguyễn Thị Kim Nguyên

■ **Thư ký Tòa soạn**

PGS.TS. Ngô Hữu Mạnh

■ **Hội đồng Biên tập**

TS. Nguyễn Thị Kim Nguyên - Chủ tịch Hội đồng

GS.TS. Phạm Thị Ngọc Yến

PGS.TSKH. Trần Hoài Linh

PGS.TS. Nguyễn Văn Liễn

GS.TSKH. Thân Ngọc Hoàn

GS.TSKH. Bành Tiến Long

GS.TS. Nguyễn Đức Toàn

PGS.TS. Lê Thu Quý

GS.TS. Lê Anh Tuấn

GS.TS. Đinh Văn Sơn

PGS.TS. Trương Thị Thủy

PGS.TS. Nguyễn Thị Bất

GS.TS. Đỗ Quang Kháng

PGS.TS. Ngô Sỹ Lương

PGS.TS. Khuất Văn Ninh

GS.TSKH. Phạm Hoàng Hải

PGS.TS. Đoàn Ngọc Hải

PGS.TS. Nguyễn Ngọc Hà

GS.TS. Yu Ming Zhang

GS.TS. Nguyễn Văn Anh

■ **Ban Biên tập**

TS. Vũ Văn Đông - Trưởng ban

ThS. Đoàn Thị Thu Hằng - Phó Trưởng ban

■ **Editor-in-Chief**

Dr. Do Van Dinh

■ **Vice Editor-in-Chief**

Dr. Nguyen Thi Kim Nguyen

■ **Office Secretary**

Assoc.Prof.Dr. Ngo Huu Manh

■ **Editorial Board**

Dr. Nguyen Thi Kim Nguyen - Chairman

Prof.Dr. Pham Thi Ngoc Yen

Assoc.Prof.Dr.Sc. Tran Hoai Linh

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Van Lien

Prof.Dr.Sc. Than Ngoc Hoan

Prof.Dr.Sc. Banh Tien Long

Prof.Dr. Nguyen Duc Toan

Assoc.Prof.Dr. Le Thu Quy

Prof.Dr. Le Anh Tuan

Prof.Dr. Dinh Van Son

Assoc.Prof.Dr. Truong Thi Thuy

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Thi Bat

Prof.Dr. Do Quang Khang

Assoc.Prof.Dr. Ngo Sy Luong

Assoc.Prof.Dr. Khuat Van Ninh

Prof.Dr.Sc. Pham Hoang Hai

Assoc.Prof.Dr. Doan Ngoc Hai

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Ngoc Ha

Prof.Dr. Yu Ming Zhang

Prof.Dr. Nguyen Van Anh

■ **Editorial**

Dr. Vu Van Dong - Head

MSc. Doan Thi Thu Hang - Deputy Head

Địa chỉ Tòa soạn:

Trường Đại học Sao Đỏ.

Số 76, Nguyễn Thị Duệ, Thái Học 2, phường Sao Đỏ, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương.

Điện thoại: (0220) 3587213, Fax: (0220) 3882 921, Hotline: 0912 107858/0936 847980.

Website: <http://tapchikhcn.saodo.edu.vn/>Email: tapchikhcn@saodo.edu.vn.

Giấy phép xuất bản số: 620/GP-BTTTT ngày 17/9/2021 của Bộ Thông tin và Truyền thông.
In 2.000 bản, khổ 21 × 29,7cm, tại Công ty TNHH in Tre Xanh, cấp ngày 17/02/2011.

LIÊN NGÀNH ĐIỆN - ĐIỆN TỬ - TỰ ĐỘNG HÓA

- Mô hình học sâu cho phát hiện bệnh trên cây lúa ở Việt Nam sử dụng YOLOv10 5 Hàn Hồng Hạnh
Cần Vũ Sơn Hà
Trần Văn Kiên
Đỗ Lê Trà My
Trịnh Công Đồng
Võ Đức Nhân
Ngô Phương Thủy
Bùi Đăng Thành
- Nghiên cứu, thiết kế, xây dựng hệ thống mạng cảm biến không dây để giám sát trạng thái hoạt động của máy bơm tại nhà máy chế biến khoáng sản ở Việt Nam 12 Phạm Văn Nam
Triệu Tuấn Anh
Vương Anh Đức
Đỗ Văn Đĩnh
- Thiết kế hệ thống giám sát xâm nhập mặn ứng dụng công nghệ IoT 18 Nguyễn Thị Nhật Quỳnh
Phạm Minh Tiến
Nguyễn Trung Nam
Trần Ngọc Tạo
Nguyễn Văn Thái
Nguyễn Trọng Các
- Nghiên cứu tổng quan vật liệu silicon trong ngành thiết bị bán dẫn 25 Châu Thanh Phương

LIÊN NGÀNH CƠ KHÍ - ĐỘNG LỰC

- Sự thay đổi đặc tính khi thử nghiệm độ bền kéo trong mặt phẳng của vật liệu kép 30 Phạm Văn Trọng
Phùng Đức Hải Anh
Cao Huy Giáp
Đỗ Tiến Quyết
- Nghiên cứu tối ưu hóa cấu trúc chi tiết máy theo phương pháp thiết kế sinh học 36 Mạc Văn Giang
Tạ Hồng Phong
Mạc Thị Nguyên
Trịnh Văn Cường
- Mô phỏng ứng suất và biến dạng khi làm việc của sàng rung 44 Trần Văn Dũng
Ngô Hữu Mạnh
Trần Hải Đăng
Vũ Văn Tản
Mạc Văn Giang
- Nghiên cứu ảnh hưởng của một số nhân tố đến lực cắt và dao động khi phay thô thép SKD11 sử dụng mảnh cắt hình tròn 50 Nguyễn Thị Liễu

NGÀNH KINH TẾ

- Kiểm soát giá nhằm giảm tác động kép từ bão Yagi và dịp Tết Nguyên đán tại tỉnh Hải Dương 57 Ngô Thị Luyện
- Các yếu tố ảnh hưởng đến quyết định mua hàng đối với sản phẩm bánh trung thu của khách hàng tại Hà Nội 63 Nguyễn Thị Ngọc Mai
Lê Thị Huyền
- Chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa tại tỉnh Hải Dương 69 Phạm Thị Hồng Hoa
Nguyễn Minh Tuấn
- Thu hút vốn đầu tư vào tỉnh Hải Dương và triển vọng những năm tiếp theo 76 Lương Thị Hoa

NGÀNH TOÁN HỌC

- Sự không tồn tại nghiệm của một lớp hệ phương trình gradient elliptic suy biến 82 Nguyễn Thị Diệp Huyền

NGÀNH HÓA HỌC - THỰC PHẨM

- Ảnh hưởng của các chất keo Carboxymethyl xellulose, Xanthan gum, Alginate natri đến độ bền phân tán của nha đam (*Aloe vera*) trong nước giải khát sắn dây 86 Bùi Văn Tú

NGÀNH KHOA HỌC GIÁO DỤC

- Tăng cường đào tạo kỹ năng số cho lực lượng lao động tại Việt Nam 93 Vũ Thị Thanh Thủy
- Phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa ở tỉnh Hải Dương 100 Trần Hoàng Yến
Đặng Thị Thanh

LIÊN NGÀNH TRIẾT HỌC - XÃ HỘI HỌC - CHÍNH TRỊ HỌC

- Lý luận về hàng hóa sức lao động của C. Mác và giá trị trong phát triển thị trường lao động thời kỳ Cách mạng công nghiệp 4.0 ở nước ta 106 Vũ Văn Đông
- Giải quyết việc làm cho lao động nông thôn ở Hải Dương hiện nay 113 Nguyễn Thị Kim Nguyên
- Quan điểm chỉ đạo của Đảng cộng sản Việt Nam về việc đẩy mạnh chuyển đổi số trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước 118 Phạm Văn Dự
- Lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin về giải phóng phụ nữ và sự vận dụng của Đảng Cộng sản Việt Nam 125 Trần Thị Hồng Nhung
Vũ Văn Đông

Phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa ở tỉnh Hải Dương

Developing tourism in connection with cultural development in Hai Duong province

Trần Hoàng Yến*, Đặng Thị Thanh

*Tác giả liên hệ: yendhsd@gmail.com

Trường Đại học Sao Đỏ

Ngày nhận bài: 08/9/2024

Ngày nhận bài sửa sau phản biện: 24/11/2024

Ngày chấp nhận đăng: 29/11/2024

Tóm tắt

Tỉnh Hải Dương nằm trong vùng Đồng bằng sông Hồng có lịch sử phát triển lâu đời với nhiều tiềm năng cho phát triển du lịch, việc phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa là một trong những mục tiêu quan trọng của tỉnh. Tuy nhiên, bối cảnh kinh tế - xã hội hiện nay có tác động không nhỏ tới quá trình phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa của tỉnh, điều này đòi hỏi tỉnh cần có những định hướng phát triển một cách phù hợp. Trong bài báo này tác giả đã khái quát về phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa của tỉnh Hải Dương những năm qua. Từ đó tác giả đề xuất một số vấn đề nhằm góp phần thúc đẩy phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa ở Hải Dương trong thời gian tới.

Từ khóa: Du lịch; văn hóa; phát triển du lịch; phát triển văn hóa; du lịch Hải Dương.

Abstract

Hai Duong Province, located in the Red River Delta, has a long history of development with significant potential for tourism. The development of tourism linked to cultural development is one of the important goals of the province. However, the current socio-economic context has a significant impact on the development of tourism linked to the cultural development of the province, which requires the province to have appropriate development orientations. In this article, the author summarizes the development of tourism linked to cultural development in Hai Duong province in recent years. From there, the author proposes several issues to contribute to promoting tourism development linked to cultural development in Hai Duong in the near future.

Keywords: Travel; culture; tourism development; cultural development; Hai Duong tourism.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hiện nay, trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4 diễn ra rất mạnh mẽ thì việc phát triển du lịch gắn với phát triển và bảo tồn văn hóa có tác động không nhỏ tới mục tiêu phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội của đất nước nói chung và của mỗi địa phương nói riêng.

Hải Dương cũng như nhiều địa phương khác trong cả nước đã và đang thực hiện chủ trương xây dựng, phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa của tỉnh và đã đạt được những thành tựu nhất định, có những đóng góp không nhỏ vào sự phát triển chung của tỉnh những năm qua. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện đã bộc lộ những tồn tại và hạn chế nhất định. Do đó, việc nghiên cứu phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa luôn có ý nghĩa quan trọng cả lý luận và thực tiễn.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Một số vấn đề về phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa

* Các khái niệm cơ bản:

- Về du lịch

Tác giả Kuns định nghĩa: “Du lịch là hiện tượng những người chỗ khác đi đến nơi không phải thường xuyên cư trú của họ bằng phương tiện vận tải và dùng các dịch vụ du lịch” [1, tr.29].

Tác giả Mathieson và cộng sự đưa ra khái niệm: “Du lịch là sự di chuyển tạm thời của người dân đến ngoài nơi ở và làm việc của họ, là những hoạt động xảy ra trong quá trình lưu lại nơi đến và các cơ sở vật chất tạo ra để đáp ứng những nhu cầu của họ” [2, tr.11].

Trong Điều 3 Luật Du lịch Việt Nam (2017) quy định: “Du lịch là các hoạt động có liên quan đến chuyến đi của con người ngoài nơi cư trú thường xuyên trong thời gian không quá 01 năm liên tục nhằm đáp ứng nhu cầu tham quan, nghỉ dưỡng, giải trí, tìm hiểu, khám phá tài

Người phản biện: 1. PGS.TS. Nguyễn Thị Minh Huệ
2. TS. Vũ Văn Đông

nguyên du lịch hoặc kết hợp với mục đích hợp pháp khác” [3].

- Về văn hóa

Ông F.Mayor Tổng giám đốc UNESCO (khi phát biểu về văn hóa tại Pari tháng 12/1986) cho rằng: “Văn hóa là tổng thể sống động các hoạt động sáng tạo (của các cá nhân và các cộng đồng) trong quá khứ và trong hiện tại. Qua các thế kỷ, hoạt động sáng tạo ấy đã hình thành nên các giá trị, các truyền thống và các thị hiếu - những yếu tố xác định đặc tính riêng của mỗi dân tộc” [4, tr.32].

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh thì văn hóa được hiểu: “Vi lễ sinh tồn cũng như mục đích cuộc sống, loài người mới sáng tạo và phát minh ra ngôn ngữ, chữ viết, đạo đức, pháp luật, khoa học, tôn giáo, văn học, nghệ thuật, những công cụ cho sinh hoạt hằng ngày về ăn, mặc, ở và các phương thức sử dụng. Toàn bộ những sáng tạo và phát minh đó, tức là văn hóa. Văn hóa là sự tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng với nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự sinh tồn” [5, tr.431].

Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về văn hóa có ý nghĩa lớn lao trong sự nghiệp xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc khi Đảng ta xác định: Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội.

*** Vai trò của phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa**

- Vai trò của phát triển du lịch đối với phát triển văn hóa

Ngày nay du lịch đã trở thành một nhu cầu không thể thiếu được trong đời sống xã hội. Du lịch đã khẳng định được vai trò to lớn trong nền kinh tế như một ngành “công nghiệp không khói”.

Ngành du lịch là ngành có khả năng trong việc tạo công ăn việc làm cho người lao động, giảm tỷ lệ thất nghiệp. Năm 2021 có 13.450 người (lao động gián tiếp 10.135; lao động trực tiếp 3.315); năm 2023 tăng lên 14.974 người (11.283 lao động gián tiếp, 3.691 lao động trực tiếp) [6].

Du lịch đã góp phần đẩy nhanh sự phát triển kinh tế - xã hội, thay đổi diện mạo và khẳng định tầm vóc du lịch của tỉnh. Nhờ những hoạt động du lịch mà các di tích văn hóa nói trên Hải Dương đã thu hút được khá đông đảo lượng khách quốc tế và trong nước đến tham quan.

Du lịch đã góp phần khai thác được giá trị của các di tích văn hóa, qua đó góp phần tôn tạo và bảo tồn được nhiều công trình văn hóa tại nhiều địa phương.

- Vai trò của phát triển văn hóa đối với phát triển du lịch

Phát triển kinh tế và phát triển văn hóa có mối quan

hệ biện chứng. Trong công cuộc đổi mới, cùng với sự phát triển kinh tế Đảng ta luôn coi trọng văn hóa, giáo dục và đào tạo, và khoa học công nghệ trong quá trình phát triển. Yếu tố nền tảng của văn hóa ở đây là sự hiểu biết, là tri thức, kinh nghiệm được tích lũy trong quá trình học tập, lao động, đấu tranh để duy trì và phát triển cuộc sống con người.

Muốn đạt được mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa cần phải có sự hiểu biết về tri thức, kinh nghiệm, khoa học công nghệ hiện đại của nhân loại, đồng thời phải biết phát huy các giá trị của truyền thống văn hóa. Nếu khai thác được nhân tố nền tảng này sẽ tạo động lực to lớn cho sự phát triển kinh tế.

Các giá trị văn hóa sẽ thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, góp phần thay đổi cách nghĩ, cách làm, kích thích sự năng động, sáng tạo trong nền kinh tế thị trường. Bên cạnh đó văn hóa còn góp phần bảo vệ và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống để thúc đẩy và hướng dẫn sự phát triển và hoàn thiện nhân cách của con người trước những thách thức của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và tác động từ mặt trái của nền kinh tế thị trường.

Văn hóa là hệ thống các giá trị truyền thống được sáng tạo nên qua lịch sử phát triển hàng thế kỷ, nên văn hóa không đứng ngoài mà là một nhân tố nội sinh của sự phát triển kinh tế - xã hội. Văn hóa với vai trò của mình làm nền tảng và định hướng cho các nhà hoạch định chính sách phát triển du lịch.

2.2. Phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa ở Hải Dương

Thứ nhất, di sản văn hóa, giá trị văn hóa là nguồn lực cho phát triển du lịch.

Theo Khoản 2, Điều 15 Luật Du lịch 2017 thì tài nguyên du lịch được xác định là: “Tài nguyên du lịch văn hóa bao gồm di tích lịch sử - văn hóa, di tích cách mạng, khảo cổ, kiến trúc; giá trị văn hóa truyền thống, lễ hội, văn nghệ dân gian và các giá trị văn hóa khác; công trình lao động sáng tạo của con người có thể được sử dụng cho mục đích du lịch” [3].

Như vậy, phần lớn tài nguyên du lịch là các giá trị, các thành tựu, các công trình văn hóa của dân tộc trong sự gắn bó với môi trường tự nhiên và xã hội. Việc khai thác các giá trị văn hóa nhằm phục vụ nhu cầu du lịch hiện tại đã được các Sở, Ban, Ngành của tỉnh Hải Dương thực hiện và đạt được một số hiệu quả nhất định.

Theo số liệu thống kê đến năm 2023, toàn tỉnh Hải Dương có tổng số di tích văn hóa đã được Nhà nước công nhận và xếp hạng là 1.098 di tích, trong đó: có 02 di tích xếp hạng đặc biệt của quốc gia, 146 di tích quốc gia, 161 di tích xếp hạng cấp tỉnh, 04 di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, 01 di sản được UNESCO đưa vào danh mục di sản văn hóa cần bảo vệ khẩn cấp. Toàn tỉnh có 818 lễ hội truyền thống ở tất cả 12 huyện, thị xã, thành phố. Thành phố Chí Linh có số

lễ hội nhiều nhất tỉnh (100 lễ hội), tiếp đến là huyện Tứ Kỳ (83 lễ hội), huyện Nam Sách (79 lễ hội), huyện Ninh Giang (48 lễ hội)... [6].

Các di sản văn hóa có ở hầu hết các huyện, thị xã, thành phố. Đó là lợi thế để ngành du lịch khai thác các di sản văn hóa trong tổ chức hoạt động du lịch. Thực tiễn du lịch Hải Dương những năm qua đã đạt được một số thành tựu khả quan, cụ thể:

Bảng 1. Số khách đến tham quan du lịch

TT	Nội dung	Đơn vị tính	2021	2022	2023
1	Tổng số khách du lịch	Nghìn lượt	13,7	1.231	1.647
1.1	Khách nội địa	Nghìn lượt	12	1.180,4	1.580
1.2	Khách quốc tế	Nghìn lượt	1,7	50,6	67
2	Tổng thu du lịch	Nghìn tỷ	12	587,4	785,7

(Nguồn: Sở Văn hóa thể thao và du lịch tỉnh Hải Dương, 2023)

Việc tổ chức lễ hội văn hóa du lịch đã quảng bá tiềm năng thúc đẩy hợp tác du lịch, tạo ra nhiều sản phẩm du lịch độc đáo thu hút du khách. Sự thành công của các sự kiện văn hóa du lịch không chỉ được thể hiện bằng số lượng khách đến mà còn có sự tham gia phối hợp tổ chức của nhiều cấp, nhiều ngành trong thời gian dài trên các mặt: Hoàn thiện cơ sở hạ tầng, tạo ra sản phẩm mới, chỉnh trang môi trường, cảnh quan, giáo dục tuyên truyền cộng đồng địa phương cho đến công tác xúc tiến quảng bá,... Điều này khẳng định du lịch có vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Ngoài ra, hiệu quả của các sự kiện văn hóa, lễ hội du lịch còn được đánh giá qua những lợi ích mang lại cho cộng đồng dân cư. Khi cộng đồng dân cư được chia sẻ lợi ích, họ sẽ tự biết bảo vệ nguồn tài nguyên phục vụ phát triển du lịch bền vững.

Thứ hai, văn hóa là mục tiêu của phát triển du lịch.

Văn hóa và du lịch có mối quan hệ biện chứng với nhau. Phát huy bản sắc, truyền thống văn hóa trong kinh doanh du lịch, tạo động lực cho kinh doanh du lịch phát triển. Đồng thời nhận thức rõ vai trò của những nhân tố truyền thống văn hóa trong kinh doanh du lịch như phong tục, tập quán, nếp sống,... để sử dụng như một phương thức kinh doanh.

Yếu tố truyền thống văn hóa trong kinh doanh du lịch có vai trò quan trọng ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả kinh doanh của du lịch. Muốn có hiệu quả trong kinh doanh điều quan trọng không chỉ thỏa mãn nhu cầu của khách bằng cơ sở vật chất mà điều quan trọng hơn chiếm được tình cảm của khách qua việc phát huy truyền thống, bản sắc văn hóa dân tộc.

Du lịch vừa là ngành dịch vụ, vừa là ngành sản xuất, vừa tiêu thụ sản phẩm của chính mình. Trong du lịch phần lớn các dịch vụ đều do con người thực hiện. Từ cách giao tiếp tới trang phục truyền thống mọi hoạt động của du lịch nhìn từ góc độ nào cũng gắn với tự nhiên. Các yếu tố tự nhiên như khí hậu, tài nguyên thiên nhiên,... thường xuyên thay đổi và tác động đến cung cầu du lịch.

Những công trình kiến trúc như đền, chùa, miếu mạo,... tuy không đồ sộ hoành tráng nhưng hài hòa với khung cảnh thiên nhiên và phù hợp với tâm thức của người dân địa phương như các di tích lịch sử: Côn Sơn, Kiếp Bạc, đền thờ Thầy giáo Chu Văn An, đền thờ tiến sĩ Nguyễn Thị Duệ, Đền Cao An Phụ, Đền Tranh, Văn miếu Mao Điền,... Đây thực sự là hệ sinh thái nhân văn đẹp, hài hòa giúp cho con người cảm nhận sự thư giãn, linh thiêng trong các dịp lễ hội.

Trước những vấn đề của cuộc sống, như quá trình đô thị hóa, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, con người ngày càng có nhu cầu tìm đến với thiên nhiên, cảnh quan văn hóa. Loại hình du lịch văn hóa gắn với thiên nhiên đang trở thành một hướng khai thác không thể thiếu trong chính sách phát triển du lịch của Hải Dương.

So với nhiều địa phương, cảnh quan thiên nhiên của Hải Dương còn chưa được khai thác hết tiềm năng, rất phù hợp với loại hình du lịch văn hóa gắn với thiên nhiên,... hứa hẹn còn nhiều tiềm năng cho việc khai thác và phát triển du lịch.

Đẩy mạnh phát triển du lịch nhưng đồng thời phải tích cực bảo vệ môi trường sinh thái. Nếu hoạch định chính sách phát triển du lịch không gắn với sự “phát triển bền vững”, đảm bảo đáp ứng nhu cầu của hiện tại mà không làm tổn hại đến đáp ứng nhu cầu của thế hệ mai sau thì việc khai thác du lịch không gắn với bảo vệ môi trường sẽ làm cho tự nhiên biến đổi nhanh chóng sẽ tác động tiêu cực đến du lịch.

Như vậy, có thể thấy văn hóa là mục tiêu của phát triển du lịch bền vững và lành mạnh. Vì vậy, để hoạt động du lịch khai thác, phát huy được tiềm năng các di sản văn hóa việc tổ chức hoạt động du lịch phải gắn với tri thức văn hóa phong phú, kinh doanh có văn hóa, phong cách văn hóa trong ứng xử giao tiếp,...

Thứ ba, du lịch thúc đẩy giao lưu văn hóa phát triển.

Du lịch và văn hóa có mối quan hệ chặt chẽ với nhau. Mối quan hệ này được hình thành, củng cố dựa trên quá trình hình thành và phát triển ngày càng đa dạng các loại hình du lịch cũng như tốc độ phát triển nhanh chóng của du lịch.

Trong mối quan hệ với văn hóa, du lịch là yếu tố quan trọng trong đẩy mạnh giao lưu văn hóa giữa các địa phương, vùng miền trong nước và giữa các quốc gia dân tộc trên thế giới.

Sự phát triển của du lịch tác động trực tiếp và gián tiếp đến việc chấn hưng, bảo tồn các di sản văn hóa. Du lịch đã tạo điều kiện thúc đẩy kinh tế - xã hội của các địa phương phát triển. Nói một cách khác, du lịch đã có tác động quan trọng vào đời sống văn hóa của xã hội.

Doanh thu từ hoạt động du lịch được sử dụng một phần cho việc tu bổ di tích, đồng thời khôi phục các làng nghề truyền thống như mây tre, gốm, dệt thổ cẩm,... biến chúng trở thành hàng hóa bán cho khách tham quan.

Thông qua du lịch du khách có điều kiện tiếp xúc với những giá trị văn hóa lâu đời của dân tộc, từ đó tăng thêm lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết dân tộc, hình thành những phẩm chất đạo đức tốt đẹp như lòng yêu lao động, tinh thần sáng tạo,... Điều này quyết định sự phát triển nhân cách của mỗi cá nhân trong xã hội.

Khi sử dụng các dịch vụ, hàng hóa du khách thường tiếp xúc với người dân địa phương, thông qua các cuộc tiếp xúc đó, du khách và dân bản địa đều được trau dồi và nâng cao sự hiểu biết lẫn nhau về văn hóa, lịch sử, những phong tục tập quán của du khách và cả chủ nhà.

Du lịch là cầu nối hòa bình giữa các dân tộc, vì thông qua đó con người hiểu biết thêm các dân tộc khác, cảm thông và xích lại gần nhau hơn, thấy được cái hay cái đẹp mà con người đang khát vọng vươn tới, qua đó mỗi dân tộc có sự chất lọc, bổ sung, nâng cao nền văn hóa của mình.

Để du khách có thể tìm hiểu sâu sắc hơn về văn hóa Xứ Đông, qua hoạt động du lịch Hải Dương đã giới thiệu nhiều di tích văn hóa, công trình văn hóa thiên tạo và nhân tạo của mình như: Di tích đền Kiếp Bạc, chùa Côn Sơn, chùa Huyền Thiên, thành Pháo Sơn, chùa Thanh Mai (Chí Linh), di tích Gốm Chu Đậu (Nam Sách), chùa Trông (Ninh Giang), Đền Quát (Gia Lộc), Văn miếu Mao Điền (Cẩm Giàng) đền Tranh (Ninh Giang),... là nơi để du khách giao lưu, trao đổi, hợp tác, làm cho du khách ngày càng hiểu về văn hóa Xứ Đông đậm đà màu sắc văn hóa đa dạng, phong phú.

Có thể nói hoạt động giao lưu văn hóa giữa du khách với các địa phương trong tỉnh không ngừng tăng lên vừa phong phú về nội dung vừa đa dạng về hình thức trong thời gian qua là có sự đóng góp của hoạt động du lịch. Hoạt động này đã góp phần vào việc giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trên địa bàn của tỉnh.

2.3. Một số giải pháp nhằm góp phần phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa ở Hải Dương

- *Thứ nhất*, xây dựng môi trường văn hóa trong hoạt động du lịch.

Hoạt động du lịch bao gồm nhiều yếu tố, trong đó có yếu tố cốt lõi quan trọng là văn hóa. Muốn du lịch phát triển bền vững, các cấp, các ngành quản lý di tích,

quản lý du lịch phải coi yếu tố văn hóa là một trong những điều kiện không thể thiếu. Bởi các giá trị văn hóa tại các điểm du lịch đã làm tăng các giá trị cuộc sống, sinh hoạt, quan hệ cộng đồng, cá nhân của du khách. Để mỗi du khách thoải mái trong chuyến đi của họ, những yếu tố, những giá trị văn hóa làm cho họ cảm nhận một môi trường lành mạnh, bình yên, có sự độc đáo của các yếu tố văn hóa trong đó. Chẳng hạn khách được thưởng thức những điệu múa, những điệu hát đậm chất trữ tình, sâu lắng.

Những sản phẩm dịch vụ du lịch như: Điểm du lịch, khách sạn lưu trú, nhà hàng, phương tiện vận tải, môi trường,... đều phải đáp ứng được nhu cầu của du khách. Từ góc độ xây dựng môi trường văn hóa trong hoạt động du lịch thì đây là một vấn đề rất cấp bách, là nhân tố trực tiếp và thường xuyên góp phần phát triển du lịch.

- *Thứ hai*, khai thác có hiệu quả các cụm du lịch được quy hoạch và hình thành một số vùng trọng điểm về du lịch gắn với các di sản văn hóa.

Cụm du lịch thuộc khu vực thành phố Chí Linh:

Cụm du lịch gồm: di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc, đền Thầy Chu Văn An, đền Cao, chùa Thanh Mai, chùa Sùng Nghiêm, các địa danh gắn với “Chí Linh Bát cổ” gồm: Trạng Nguyên cổ đường, Tiều Ẩn cổ bích, Dực Lĩnh cổ viên, Nhạn Loan cổ độ, Thượng Tể cổ trạch, Chí Linh cổ thành, Vân Tiên cổ động và Tinh Phi cổ tháp. Đây là tâm điểm giao lưu nối liền với hệ thống di tích quốc gia Yên Tử, Quảng Ninh, quần thể di tích Tây Yên Tử thuộc Lục Nam, Bắc Giang. Đồng thời cần giữ gìn vẻ đẹp tự nhiên của các khu du lịch để khu vực này là điểm nhấn du lịch của Hải Dương.

Cụm du lịch thuộc khu vực huyện Cẩm Giàng:

Cụm này không chỉ là nơi lưu giữ các di chỉ truyền thống khoa bảng của tỉnh mà còn là cụm du lịch với các di tích quốc gia đặc biệt như: Văn Miếu Mao Điền, đền Xưa, chùa Giám, đền Bia,... Các di tích đem lại cho người xem những hiểu biết về truyền thống khoa bảng của tỉnh với 11 trạng nguyên, 498 tiến sĩ nho học qua đó du khách có thể hiểu về phong tục truyền thống khoa bảng của tỉnh Hải Dương.

Cụm du lịch thuộc khu vực thị xã Kinh Môn:

Kim Môn là địa điểm gắn với cụm di tích An Phụ - Kình Chủ - Nhãm Dương đây là bộ phận không thể tách rời với hệ thống di tích lịch sử văn hóa của Hải Dương. Nhìn tổng quát, tiềm năng của cụm di tích về du lịch rất lớn, có sức hấp dẫn du khách gần xa.

Cụm du lịch thuộc khu vực huyện Nam Sách:

Nam Sách có nhiều di tích gắn liền với truyền thống khoa bảng khi đây là nơi có nhiều trạng nguyên và tiến sĩ nhất của Hải Dương, có các di tích như chùa

Trầm Gian, làng nghề gốm Chu Đậu,... hằng năm cũng thu hút được một lượng đông đảo khách đến tham quan du lịch.

Cụm du lịch thuộc khu vực huyện Ninh Giang - huyện Thanh Miện:

Cụm di tích và du lịch này gồm: Đền Tranh, Đình Trịnh Xuyên, Đình La Khê, Đền Khúc Thừa Dụ,... (Ninh Giang) Đình Khoai, Đình Phạm Xá, Đảo Cò,... (Thanh Miện) đây là những cụm du lịch nổi tiếng của Ninh Giang, Thanh Miện là nơi sở hữu nhiều hệ sinh thái phong phú và đa dạng.

Ngoài ra các địa phương khác như: Kim Thành, Thanh Hà, Bình Giang, thành phố Hải Dương cũng là những địa phương với nhiều di tích có tiềm năng cho phát triển du lịch.

Thứ ba, bảo vệ tôn tạo và phát huy các di sản văn hóa trong hoạt động du lịch

Để hoàn thiện và thực hiện cơ chế chính sách bảo vệ tôn tạo di tích văn hóa phục vụ phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh. Các cơ quan hữu quan cần đầu tư kinh phí cho việc tôn tạo các di tích văn hóa. Đồng thời cần giáo dục nâng cao nhận thức của người dân về việc giữ gìn và bảo tồn các di tích văn hóa. Bên cạnh đó để phát triển du lịch đúng hướng còn cần đến sự tham gia tích cực từ phía xã hội hay nói cách khác là đề cập đến vai trò của nhân dân, các tổ chức xã hội và đoàn thể trong phát triển du lịch.

Thứ tư, đa dạng hóa các sản phẩm và loại hình du lịch

Để có thể phát huy, khai thác được các tiềm năng du lịch và tạo nên sự hấp dẫn đối với du khách trong nước và quốc tế Hải Dương cần phải xây dựng được sản phẩm du lịch độc đáo, sản phẩm du lịch này không những hình thành trên cơ sở các tài nguyên du lịch, danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, lễ hội truyền thống và nền văn hóa độc đáo của tỉnh mà còn cần phải khai thác tiềm năng các khu du lịch của các vùng lân cận.

Sản phẩm du lịch của tỉnh phải mang tính đặc trưng cho nền văn hóa Xứ Đông. Cần phải tập trung khai thác những tinh hoa, những truyền thống lịch sử, những giá trị độc đáo của văn hóa Xứ Đông để tạo nên sản phẩm du lịch mang bản sắc riêng của văn hóa và con người Hải Dương đáp ứng nhu cầu của du khách.

Phát triển thêm nhiều loại hình du lịch như: loại hình du lịch tham quan, nghiên cứu văn hóa, lịch sử, truyền thống Xứ Đông qua các di tích lịch sử, văn hóa, kiến trúc, các lễ hội dân gian, các nghề thủ công, truyền thống, sản phẩm du lịch văn hóa truyền thống khoa bảng,... Đây là tài cơ sở để thu hút mạnh mẽ du khách trong nước và quốc tế.

Thứ năm, nâng cao vai trò quản lý của Nhà nước đối với việc khai thác các giá trị văn hóa đặc trưng phục vụ cho việc phát triển du lịch.

Xuất phát từ đặc điểm của phát triển du lịch gắn liền phát triển văn hóa, muốn phát triển được phải phụ thuộc vào đặc điểm tự nhiên, xã hội, truyền thống văn hóa và điều kiện phát triển kinh tế. Đòi hỏi các chính sách và giải pháp trong công tác quản lý của Nhà nước.

Tăng cường sự quản lý liên ngành và sức mạnh cho bộ máy quản lý chuyên ngành của tỉnh và các địa phương, đồng thời làm rõ hơn trách nhiệm quản lý ở các huyện, thị xã, thành phố nhằm quản lý tốt hơn công tác du lịch ở thành phố. Qua đó thực hiện đồng bộ và hiệu quả đề án "Phát triển du lịch chất lượng cao tỉnh Hải Dương giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050" của Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương đã ban hành.

Thứ sáu, đẩy mạnh các hoạt động marketing, thông tin, quảng bá, ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật và tăng cường đầu tư cho hoạt động du lịch

Thông tin, quảng bá là công cụ phục vụ đắc lực cho sự phát triển du lịch. Về mặt kinh tế, thông tin, quảng bá thực sự đóng góp vai trò gắn quan hệ cung cầu giữa dịch vụ cung ứng du lịch với du khách.

Hoạt động quảng bá du lịch còn là công cụ để phổ biến pháp luật, nâng cao dân trí, trao đổi những kinh nghiệm, kỹ năng quản lý kinh doanh du lịch và là phương tiện trao đổi hiểu biết lẫn nhau giữa các dân tộc, quốc gia,... Như vậy, có thể nói công tác thông tin, quảng bá du lịch không thể thiếu vắng đối với sự phát triển du lịch. Do đó, cần có cơ chế, chính sách tạo các nguồn kinh phí phục vụ cho các chương trình thông tin, quảng bá, marketing,... thông qua các phương tiện truyền thông, đặc biệt trong nền tảng kỹ thuật số hiện nay để xây dựng thương hiệu của du lịch Hải Dương.

Thứ bảy, giải pháp về đào tạo nhân lực cho hoạt động du lịch và văn hóa.

Cần xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực và xây dựng cơ chế chính sách đào tạo nguồn nhân lực cho phát triển du lịch và văn hóa.

Tổ chức đào tạo nhân lực du lịch phải theo hướng tập trung và chuyên môn hóa cao, đảm bảo chất lượng toàn diện từ đội ngũ giảng dạy đến người tham gia công tác trong lĩnh vực du lịch.

Tuyển dụng, bố trí cán bộ đảm bảo đúng nguyên tắc công khai, dân chủ, đúng người đúng việc. Thực hiện đầy đủ và nghiêm túc các chính sách cán bộ từ việc tuyển dụng, sắp xếp sử dụng đến chế độ đãi ngộ, từng bước trẻ hóa đội ngũ cán bộ, ưu tiên sử dụng cán bộ có kiến thức, trình độ và kinh nghiệm cao về lĩnh vực văn hóa du lịch.

3. KẾT LUẬN

Hải Dương là tỉnh có truyền thống văn hóa lâu đời với

những sắc thái riêng. Tỉnh cũng có nhiều tiềm năng cho phát triển du lịch. Do đó, việc phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa là vấn đề có ý nghĩa lý luận và thực tiễn cấp bách.

Với những kết quả đạt được những năm vừa qua của quá trình phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa, trong thời gian tới thực hiện đồng bộ những giải pháp phù hợp Hải Dương sẽ phát huy được các yếu tố nội lực, thu hút được yếu tố ngoại lực để thúc đẩy phát triển du lịch gắn với phát triển văn hóa đạt hiệu quả cao hơn nữa, để đưa ngành du lịch của tỉnh thực sự trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, trọng tâm của tỉnh. Chỉ có vậy, ngành du lịch của tỉnh mới có thể trở thành cầu nối, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa của tỉnh trong thời đại mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1]. Trần Nhuận (1995), *Du lịch và kinh doanh du lịch*, NXB Văn hóa thông tin, Hà Nội.

- [2]. Trần Đức Thanh (2000), *Nhập môn khoa học du lịch*, NXB Đại học Quốc gia, Hà Nội.
- [3]. Quốc Hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (2017), *Luật Du lịch*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [4]. Khoa Văn hóa xã hội chủ nghĩa - Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (2000), *Giáo trình lý luận văn hóa và đường văn hóa của Đảng*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [5]. Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập*, Tập 3, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [6]. Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương (2023), *Báo cáo thực hiện Đề án Phát triển du lịch chất lượng cao tỉnh Hải Dương giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050*.

AUTHORS INFORMATION

Tran Hoang Yen*, Dang Thi Thanh

*Corresponding Author: yendhsd@gmail.com

Sao Do University.